



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

**CSG Bogerman
VMBOGT**

Plaats : Sneek
BRIN nummer : 25CR
BRIN nummer : 25CR|00|VMBOGT
Onderzoeksnummer : 284044
Datum onderzoek : 19 mei 2015
Datum vaststelling : 9 juli 2015

1, INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 19 mei 2015 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op Bogerman, afdeling vmbo (g)t, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 27 en 28 maart 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in het onderwijsleerproces op Bogerman, afdeling vmbo (g)t. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 26 mei 2014. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en of de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, voeren we nu een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uit.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

In de periode 2009-2011 is de afdeling vmbo (g)t ook al zwak en zelfs zeer zwak geweest. De school heeft toen maatregelen genomen om de kwaliteit van het onderwijs weer op orde te brengen, maar kennelijk zijn deze verbeteringen niet bestendig genoeg geweest. Opnieuw het oordeel zwak toegekend krijgen was dan ook een onwelkome verrassing voor het team. Na een periode van verslagenheid is het team echter aan de slag gegaan om een bestendige kwaliteitsverbetering te realiseren.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.

- Wij hebben gesprekken gevoerd met het management, leraren, en leerlingen.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en bestuur.

Tijdens het onderzoek hebben wij indicatoren van de volgende aspecten beoordeeld: onderwijsleerproces en kwaliteitszorg. Dit waren de aspecten die in het onderzoek van maart 2014 als onvoldoende waren beoordeeld en op grond waarvan het aangepast arrangement is toegekend. De oordelen uit 2014 op het gebied van leerlingenzorg en -ondersteuning waren grotendeels voldoende en nemen wij in dit rapport over.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering zoals wij hebben uitgevoerd, heeft tot doel om te beoordelen of de kwaliteit van het onderwijs weer van voldoende niveau is en of aan alle afspraken is voldaan die in het toezichtplan zijn vastgelegd.

Onze conclusie voor Bogerman, afdeling vmbo (g)t is als volgt:

Kwaliteit

Wij kennen aan Bogerman, afdeling vmbo (g)t, het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt. Wij concluderen tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit van de onderzochte aspecten zijn gekomen. Eerst ziet u het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1. Algemeen Beeld

Na de toekenning van het aangepast arrangement heeft de school tijd nodig gehad om de teleurstelling hierover te verwerken. Voor de zomervakantie in 2014 zijn echter de eerste stappen gezet richting verbetering van het pedagogisch-didactisch handelen. In een jaar tijd is de school er sindsdien in geslaagd om een cultuur- en gedragsverandering te bereiken. De cultuur in het team is nu open en professioneel: leraren spreken elkaar aan op het nakomen van afspraken en gaan bij elkaar te rade om hun lesgeven te verbeteren. We zien dat het pedagogisch klimaat verbeterd is en dat de basiskwaliteit van de lessen, ondanks enkele tekortkomingen, op orde is. Door de manier waarop de schoolleiding en het team de verandering aanpakken vertrouwen wij erop dat de verbetering voortgezet wordt en we kennen dan ook het basisarrangement toe.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.3	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-gt.			•		
1.3.3	De leerlingen van de opleiding vmbo-gt behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.4.3	Bij de opleiding vmbo-gt zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.		•		
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning) (De school bestrijdt effectief achterstanden.)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.		•		
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de onderzochte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).	•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: opbrengsten, onderwijsproces, kwaliteitszorg.

Opbrengsten

De opbrengsten van de afdeling mavo zijn stabiel voldoende voor het overgrote deel van de vakken. Het opbrengstgericht werken vindt in de school cyclisch plaats: de data-analyses worden op schoolniveau gemaakt en de secties krijgen ook elk jaar een opdracht van de schoolleiding om hun CE resultaten te analyseren. Er is verschil in hoe diepgravend de secties deze analyse uitvoeren en ook in de vervolgacties die zij uitvoeren. In de meeste secties gaat het opbrengstgericht werken goed en leidt de cyclische aanpak tot verbeteringen. Vanwege de verschillen tussen secties blijft hiervoor echter nog aandacht nodig.

Onderwijsproces voldoende, maar aandacht blijft nodig

De belangrijkste reden om het aangepast arrangement af te geven was het onvoldoende pedagogisch-didactisch klimaat. Dit beoordelen wij nu als voldoende. De school heeft in de eerste plaats ingezet op het naleven van de schoolregels. We hebben waargenomen dat leerlingen nu weten dat ze bijvoorbeeld niet mogen eten en drinken in het lokaal. Het is weinig nodig dat leerlingen aangesproken worden op hun gedrag en als leerlingen een regel overtreden worden zij inderdaad direct aangesproken. Het efficiënt gebruik van de lestijd is nu voldoende: lessen

beginnen op tijd en de volledige lestijd wordt benut, ook doordat de lessen een hoog tempo van activiteiten kennen.

Aandacht blijft nodig voor de actieve betrokkenheid van leerlingen en voor het geven van effectieve feedback op het leerproces. We hebben gezien dat de actieve betrokkenheid van leerlingen nog te vaak onvoldoende is. Leerlingen kunnen zich onttrekken aan de lesactiviteit zonder dat daar consequenties aan verbonden zijn.

We hebben daarnaast echter ook gezien dat leerlingen in de lessen regelmatig complimenten krijgen. Dat zorgt voor een positieve sfeer in de lessen en in de school. De feedback wordt echter meestal niet uitgebreid naar feedback gericht op vooruitgang van het leerproces. De leerlingen horen vaak ten onrechte niet wat zij moeten verbeteren in hun leren of werken om verder te komen in hun leerproces. Dit is een aandachtspunt voor de school.

Kwaliteitszorg nu gericht op handelen in de klas

De school verzamelt al langere tijd systematisch gegevens over de opbrengsten en over de leskwaliteit. Deze gegevensverzameling had echter te weinig effect op het handelen in de klas en was daarom onvoldoende. De school heeft het kwaliteitszorgsysteem zo ingericht dat de dataverzameling nu wel leidt tot verbetering van het onderwijs en daarom beoordelen wij dit aspect nu als voldoende.

De school heeft een intern auditteam samengesteld dat regelmatig lessen bezoekt van alle docenten en hen feedback geeft. Zowel de auditdocenten als de bezochte docenten zijn in de loop van het jaar kritischer gaan kijken naar het lesgeven. Ook is het team opener geworden in de gesprekken over het lesgeven. De school kenschetst deze houding als moedig. De audits en het vervolg dat een bezoek krijgt in de lessen hebben gezorgd voor een duidelijke verbetering van het didactisch handelen en op het zicht hierop. Het didactisch handelen vertoont nog twee tekortkomingen en daarom beoordelen wij de borging van de onderwijskwaliteit nog als onvoldoende.

